

Det dansades i Bankeryd

På 20-talet, när de som nu är gamla var unga tonåringar var en av lördagskvällarnas begivenheter att dansa ovanför Juneverken mitt emot den nu så aktuella rivningstomten.

Man samlades utanför järnvägsstationen till "halvniotåget".

Det var nämligen så att tågens ankomst var en av de få förströelser man hade i Bankeryd, Därför var Järnvägsstationen en naturlig träffpunkt.

Här möttes bygdens ungdomar. De kom från Kolaryd, Gransult, Ebbarp, Attarp, Nyarp, Labbarp och Torp. Dit kom till och med vackra flickor från Skirebo, berättar Sven Suneson, som var med.

Det kunde vara över hundratalet ungdomar. Alla i åldern 17- 25 år. Några ännu ej konfirmerade gjorde sig icke besvär. Att träda i dansens virvlar var strängt förbjudet när man gick och läste. Dans var ju enligt kyrkan en synd.

Man gick i samlad tropp från stationen den eländiga vägen via Knäppet, ner mot den smala bron över Lillån, uppför "Sandlia" och sedan till höger på stigen mot Oset. Dansbanan låg ungefär vid nuvarande fotbollsplanen Furuvik.

Efter regn kunde vägen från stationen vara så blöt och lerig att man fick försöka ta sig fram på den gräsbevuxna vägkanten. Djupa hjul- och hästspår från böndernas hästtransporter, när de hämtat kalk och torvströ från station, skapade en ävja som man helst inte gick i med dansskorna..

Den stora genomfartsvägen som vi nu har fanns inte, den kom först på 30-talet.

Man dansade alltså på det plana området bland tallarna på kyrkans mark i Backamoskogen. Några danstiljor av trä fanns ej utan den bara marken var det underlag man fick hålla till godo med. Den var väl sliten efter dans varje lördag hela sommaren.

Vid torrt väderlag kunde den flitige dansören få in så mycket jorddamm i skorna att fötterna blev gråsvarta och man nödgades tvaga av det värsta innan man kröp till kojs vid hemkomsten.

Musiken sköttes av Ackfeld och Valle Nordström. Två kända omtyckta dragspelsmän från Bankeryd, de bodde i backen upp mot Klerebo.

Musiken och dansen höll på till framåt midnatt. Betalningen samlades ihop genom att någon av publiken gick runt med en hatt.

Man dansade vals hambo polka step och shottis. Steppen var det lättaste, då var det mer eller mindre "bara att marchera."

Ibland kom gamle prosten Syrén. Eftersom det var kyrkans mark så menade han att dansen skulle förbjudas. Han var kort till växten, hade alltid sin fågelhund Grej med sig. "Han ställde sig mitt på plan där vi dansade" berättar Sven. Han förmanade ungdomen och höll ett kortare anförande. Ingen protest, det var alldeles tyst. Man respekterade prosten. Men så snart han var utom synhåll, trädde åter dansen.

En del hade fickpluntor i innerfickan, vanligt brännvin, en halvliter från bolaget i Jönköping. Så stämningen kunde vara både hög och ibland lite uppslupen. Slagsmål

förekom inte och eventuella orddispyter drunknade i musiken.

Skulle det vara något slagsmål, erinrar sig Sven i efterhand "Så skulle det i så fall vara med någon Habobo". Pojkarna från Bränninge gård kunde kanske ha lagt sig alltför mycket ut efter någon Bankerydsflicka.

Många dansade inte. De stod i ring runtom och tittade på de mera kunniga och djärva.

Man kunde också "Banka peng". En femöring lades på marken. Man slog på den med en lämplig pinne så att den virvlande for upp i luften. Slog vad om sida, och kom rätt upp så vann man slanten.

En särskild episod kommer Sven ihåg. Det bar sig inte bättre än att en hund som blivit lite villrådig i trängseln, lyfte på benet och vätte ner en av Libergs flickor, så hon fick gråtande gå hem. De bodde i Aledal, någon kilometers gångväg .

Man hade klätt upp sig i finkläder. Alla hade hatt, mörk kostym och väst. Var man lite finare så hade man fickur med tillhörande klockedja i västfickan. Damerna också hatt och klänning.

Denna dans på Backamo var ett av de mest uppskattade nöjena. Det gav ungdomen tillfälle att mötas. Dansade gjorde man i Bankeryd varje lördagskväll när utetemperaturen var något så när dräglig: Från försommaren in i augusti när höstkvällarnas mörker gjorde att "man knappt kunde hitta hem." Gatlyktor fanns ju ej .

Det var alltid spännande med sista valsen. Då var det flickorna som bjöd upp. Det kunde betyda att man fick följa flickan hem .Detta i sin tur var ju hela kvintisensen.

Bankeryd 1998 i oktober Måns Suneson efter berättelse av farbror Sven.